

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

29. An doctrina superioris resolutionis sit etiam applicanda in casu, quo non sufficeret maior pars ad concludendum, sed omnes sigillatim concurrere deberent? Ex quo etiam in textu huius resolutionis ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76429](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76429)

Parlamentis, Examinatoribus Synodalibus, & pro omnibus aliis suffragium ferentibus in electionibus, & in aliis quam plurimis casibus saepius occurrentibus in praxi. Ex part. 1. tractat. 4. & Misc. 4. Resolut. 5.

Sup. conten-
to in hac
Ref. lege su-
pra doctrina
Ref. 14. 25. &
& signan-
ter in tom 6.
tr. 1. Ref. 136.
& pro aliis
quae occur-
rent solent
& possunt in
hoc casu, vi-
de alias Ref.
eius secunde
annot. quae
est prima ad
textum.

§. 1. **I**N affirmatiuam sententiam inclinat Thomas Hurtadus tit. 2. tract. 12. cap. 1. §. 3. nu. 1418. ubi sic ait. Sed alicui posset videri non improbabile, quod si quis scit, quod omnes electores alicuius gremij, seu partialitatis, quorum est maior pars sufficiens ad electionem Canonicam faciendam, sunt determinati ad eligendum indignum; possum ad euitandum notabile damnum, aut perfectionem iniustam concurrere meo suffragio externo non consentiendo interius in eius electionem: & hoc siue primus det suffragium, siue medius siue vltimus. Quia quantum ad hoc nihil interest. Probatur primò, quia in hoc casu quis non est causa, aut concausa electionis, indigni, sed electores, qui sunt illius partialitatis, & est maior pars, & tam constants in sua determinatione, vt moraliter sit certum executores, quod semel determinarunt. Rursus non consentit interius, immò potius dissentit electioni indigni, solumque exterius præbet suffragium ad euitandum damnum imminens, quod rationabiliter timetur; quare materialiter dumtaxat suffragatur electioni indigni. Vnde suffragatio in isto casu fit illi inuoluntaria moraliter.

2. Dixi hoc non videri alicui improbabile, siue suffragium immittam primus, medius, aut vltimus, si moraliter sim certus, quòd maior pars votorum erit pro indigno. Hoc est contra Malderum, Syluium, & alios ex citatis, quamuis enim primus dem suffragium, est materialiter, vt me defendam, & conferuem ius quod habeo ad me conferendum indemnem, non quia consentiam electioni, quae certò moraliter ab aliis est concludenda, sicut D. Thomas 2. 2. quest. 100. art. 6. ad. 5. dicit licitum esse illi, qui habet ius ad beneficium pecuniis redimere vexationem, & auferre impedimenta, secus si non habuerit ius ad beneficium; quare in hoc casu non tenetur quis primus dare suffragium ad restitutionem. Vnde in ordine ad electionem indigni non sum moralis causa efficax damni positivè moraliter ad illa conferens, cum antecederet sciam alios sine meo suffragio electionem perfecturos. Quare antecederet non influit in electionem, sed solum materialiter confero suffragium sine consensu in electionem. Hucvique Hurtadus.

Sed An, hæc omnia sint probabilia aliis iudicandum relinquo, & an possint applicari, quando in Parlamento, seu Comitii Regnorum concludendum esset aliquod donatiuum.

3. Verum idem Hurtadus superius dicta limitat in casu in quo, Consilij Regij sententiam iniustam ferunt, & postquam pro maiori parte conclusa est, vltimus qui aduenit confirmat, & approbat sententiam iam conclusam; fuit tamen mandata executioni de omnium consensu, quamuis vltimus non fuerit causa sententiae iniuste, fuit tamen causa partialis eius executionis, quae immediate affert damnum parti læsæ, & sic conuenit ad illud inferendum, si vltimum suffragium influit, vt citius sententia iniusta executioni mandetur. Et quidem ita est quando nomine omnium subscribentium sententia exequitur; nisi qui non concurrat ad sententiam protestetur se subscribere, vt mori læsifaciat, non vtrò quia ita sentiat; quod similiter dicendum est in examinatorebus synodalibus, quando enim omnes concurrunt ad probationem dubio procul citius moue-

tur Episcopus ad conferendum beneficium, quam si non omnes concurrant. Ita ille.

RESOL. XXVIII.

An quando in Parlamento a maiori parte certo sententia concludendum pro re aliqua iniusta, & iniusto damnino, possit aliquis pro illa die damni mouere sine periculo peccati mortalis & onere restitutionis? Ex p. 1. tr. 3. Ref. 18.

§. 1. **Q**uidquid in contrarium dicendum videtur. Ex his, quae adducit Card. Palcos, de sacr. concl. consul. part. 5. quest. 8. & Molin. in summa, tom. 1. tract. 6. cap. 16. num. 118. & Ioan. de Maderiaga in lib. de Senatu, cap. 2. §. 1. affirmatiuè respondeo, ex decisione doctissimi Patris Pet. de Ledelma in summa, tom. 2. tract. 7. cap. 2. concl. 24. fol. mibi 198. col. 2. ubi loquens in casu simili, sic ait: Si la iusticia, o tributo iniusto auia de salir de reuogim iento, assi como assi, porque era la mayor parte, los que estauan determinados de votar, a aquellos que se quedaron en casa emendiendo, y sabiendo certamente esto, no estan obligados a restituicion. Las razones, porque no fueron causa de tal daño effeetivamente, luego no tienen obligacion de restituicion; en lo que toca a pecar mortalmente por no yr a restituimientto, en tal caso me parece muy aparente, que que no es pecado mortal, supuesto que entiendo, que el tal negocio esta hecho effeetivamente, y que el negocio no han de hazer parte para impedirlo, que si el negocio no esta hecho, si no que pueden impedir sus votos la iniusticia, tienen obligacion de yr a restituimientto, y votar lo que es iusto. Ita ille. Et pro hac sententia stat etiam Ioan. Valerus in different. vlt. vsque fori, verb. suffragium, diff. 2. in fin. & Nicolaus Garfias de benef. tom. 1. par. 2. cap. 2. num. 542. ubi dicit affert: [Prædicta sententia limitatur, vt non procedat stante iusta causa, ad non affertendum capituli: tanta enim potest causa concurrere, vt ab illis iniustissime quis exculatur etiam ordinariè. Vt si in Capitulis esset tanta peruersio, & procederet cum violentia Potentiorum, & Præsidendum, vt qui vellet satis facere sine conscientia, & illam exponere, non posset id facere sine magnis molestiis, inquietudinibus, & occasibus, & periculo aliquando cadendi, aut sine magna nota singularitatis, & proteruitate; maxime ubi vota feruntur publica, quod est perniciosum, & regulariter votum illius prodesse non speratur, quia omnia fiunt vt volunt Præsidentes. Et ratio huius limitationis est: nam durum esset obligare aliquem ad assistendum capitulis cum tanto incommodo, & periculo, & ad opponendum se; & faciendum resistenciam torrenti capituli.] Hæc Garfias, ubi supra, multum conducentia ad casum nostrum. Nec aduersus nos facit Azened; in addit. ad Cur. Pis. lib. 2. c. 8. nam ille loquitur in casu, quo ille, qui se absentat à Consilio, cum suo voto, & autoritate poterat aliorum suffragia immutare: quod quidem in casu nostro non speramus. Dicendum est igitur, posse cum superdictis circumstantiis dominos, & Procuratores se absentare à Parlamento.

RESOL. XXIX.

An doctrina superioris Resolutionis sit etiam applicanda in casu; quod non sufficeret maior pars ad concludendum, sed omnes sigillatim concurrere deberent? Ex

Ex quo etiam in textu huius Resolutionis alij duo casus circa hoc inferuntur. Ex p. 1. tr. 3. Ref. 19.

§. 1. **R**espondeo negativè: tunc enim non potest aliquis absentare se à Parlamento. Et ratio est clara: quia, quando omnes tenentur concurrere, vnus cum suo voto potest impedire iniustam conclusionem faciendam: ergo tenentur. Ita DD. *suprà* citati, & quos adduximus in §. 14. Unde inferitur, quòd male faciant illi, vt rem iniustam concludant, rogant aliquem, * vt pro tali die se absentet à Parlamento, & male faciet iste se absentando, vt docet Alphons. Azeued. in *addit. ad Cur. Pis. lib. 2. c. 8.* Ioan. de Maderiaga in *libro de Senatu. c. 28. §. 2.* Idem est, si dum pro iniusta aliqua re, & conclusione agitur, & sunt in loco Comitiorum, quis data opera accipit occasionem loquendi cum aliquo, & illum exire facit extra Comitium, vt interim sine ipsius voto, & presentia; statim res concludatur, in his enim casibus, si vt dixi, ex industria id facerent, ambo peccarent. Notentur hæc pro praxi, & maximè in efficiendis Regnicolis, in quo casu omnes concurrere debent.

RESOL. XXX.

An ferentes suffragium ad aliquod iniustum opus tenentur singuli restituere in integrum, vt v. g. in Comitijis, seu Parlamento, si aliqui ferunt votum pro iniusto tributo?

Idem est dicendum de pluribus eandem iniustitiam suadentibus, quando singulorum consilium sine aliorum consilio non fuisset efficax. Ex p. 4. tr. 4. & Milc. Ref. 79.

§. 1. **V**t si, v. g. in comitijs, seu Parlamento aliqui ferrent votum pro iniusto donatio; & affirmatiuè respondendum est, quia quando singuli cooperati sunt ad totum damnum in indiuiduo, omnes tenentur restituere in integrum, vt communiter testantur Doctores.

2. Verum non reticeam, de hac sententia valde dubitare virum doctum Henricum Strouerdorff, qui pulcherrima commentaria nouissimè edidit in *questiones D. Thomæ de iust. & iure quest. 62. art. 8. disp. 4. concl. 2.* vbi sic ait. Vt verum fatear, mihi non videtur hæc sententia, quantumuis sit communis, vniuersaliter ita omnino certa, nam etiamsi pluribus concurrentibus ad idem damnum quod sine tali concursu in specie, qualem illi conferunt, sine causa totius damni, non sunt tamen causæ adæquate totius damni, sed causæ partiales, seu inadæquate quia concursus, quem singuli conferunt, non est sufficiens ad inferendum damnum, sed ex omnibus simul iudicis sit vnus concursus sufficiens, vt apertissimè patet, in pluribus auferentibus vnum marmoreum lapidem, quem singuli auferre poterant. Confirmatur, quia quando plures vnam nauem trahunt, quam vnus trahere non poterat, non sunt singuli totalis causæ promotionis nauis, neque singulis debetur integra merces, quæ danda est pro tractione nauis, sed debent illam inter se diuidere: ergo pari modo si cum profunt, non debeat singulis integrum præmium, neque cum obsunt, debebunt singuli integrum damnum, & ideo secundum hanc sententiam existimo plures ferentes suffragium ad aliquod iniustum opus non teneri singulos fortè restituere in integrum. Idem dico de pluribus eandem iniustitiam suadentibus, quando singulorum consilium sine consilio aliorum non fuisset efficax. Ita Strouerdorff *ubi supra*, qui etiam notat hanc sententiam docuisse publicè in Academia

Louaniensi anno 1615. Doctorem Alardum VVielium, Professorem in dicta Vniuersitate. Sed, vt dixi, communis sententia DD. est in contrarium.

RESOL. XXXI.

An in Parlamento possint congregari tribuere aliqua donatiua Domino, Proregi?

Et dato quod licentia Regis adesset, vt Parlamentarij possint offerre donatiuum aliquod Proregi; an sufficeret maior pars ad concludendum dictum donatiuum, vel debent concurrere omnes Parlamentarij? Ex p. 1. tr. 3. Ref. 29.

§. 1. **R**espondeo negativè, cum Mastrill. de *Ma. Regist. tom. 2. lib. 5. cap. 15. num. 2. 27.* quia sunt expressè prohibita *ex cap. Caroli 165.* & litteris Regalibus sub die 20. Octob. 1612. tempore regiminis Marchionis Villenæ, in hoc Siciliae Regno & ego puto, quòd etiamsi adesset licentia Regis: vt Parlamentarij possint offerre donatiuum aliquod Proregi; quòd non sufficeret maior pars ad concludendum dictum donatiuum, sed omnes concurrere deberent: quia maior pars non potest præiudicare etiam vni ex his, quæ sunt communia singulorum: & quando efficitur alicui præiudicium in singulari, tunc omnium consensus requiritur, vt ex multis iuribus probat Mastrill. *ubi supra* cui ego addo Azeued. in *addit. ad Cur. Pisan. lib. 2. cap. 15.* Barbof. in *collecl. tom. 1. lib. 1. tit. 2. c. 6. num. 6.* Gom. *tom. 2. var. c. 3. num. 14.* Villagut. *tract. de reb. Eccles. non ritè alien. lib. 1. p. 1. c. 101. num. 7. & 8. & c. 102. num. 7.* Et est dispar ratio de donatio, quod præbetur Sereniss. Regi, vbi sufficit maior pars: quia, vt in *prima Resol.* firmauimus, dicta donatiua non sunt voluntaria; sed reuerà necessariò debentur Regi: quod non procedit in donatiuis faciendis Domino Proregi, quia omninò sunt voluntaria; & idè omnes concurrere debent, quia de omnium agitur præiudicio.

RESOL. XXXII.

An Regnicola habentes rationes probabiles de iniustitia donatiui facti in Parlamento possint non soluere collectas, & vectigalia imposita ab vniuersitatibus pro soluendo dicto donatiuo, etiamsi pro Rege, & iniustitia donatiui ad sint alia rationes probabiles?

Et an in tali casu defraudantes supradicta donatiua, collectas, & vectigalia teneantur ad restitutionem? Ex p. 1. tr. 3. Ref. 21.

§. 1. **D**ifficilis, sed pulchra questio. Prima opinio asserit, posse in hoc casu, subditos, sine villo conscientie scrupulo, vectigalia fraudare. Ita Lessius *lib. 2. cap. 33. dub. 9. num. 67.* Sanchez in *Opere morali, tom. 2. lib. 6. cap. 3. num. 7.* Reginaldus *tom. 1. lib. 10. cap. 25. sect. 1. num. 374.* Sanchez *disp. 23. num. 35.* Vegha in *sum. p. 1. cap. 15. cas. 11. §. 6. num. 9.* Megala in *p. 2. lib. 2. cap. 17. q. 8. n. 131. & 132.* Nau. *de restit. lib. 3. c. 1. p. 3. n. 261. dub. 12.* Salon. *tom. 1. q. 5. art. 4. contr. 2.* Bartol. à S. Fausto in *specul. Confess. disp. 33. q. 27. n. 3.* & Episcopus Malder. in *2. 2. tract. 5. cap. 6. dub. 4. §. dicto sexto* cum alijs. Et ratio est: quia, quando vtrumque probabile est, tributi causam esse iustam, & iniustam, exigit Princeps iustè, & negat etiam populus iustè, quasi bello vtrinque iusto, ex ignorantia Secùdò, in dubio melior est còditio possidètis: at populus in hoc casu

Sup. hoc in *tom. 8. tr. 1. Ref. 15.* cursum ante medium, & in *Ref. 18.* Sic breuiter, in *Ref. 19* & ibi in *tr. 7. doct. ins. Ref. 60.* per totam. Et si vells scire quid est.

Sup. hoc in *tom. 8. tr. 1. Ref. 15.* cursum ante medium, & in *Ref. 18.* Sic breuiter, in *Ref. 19* & ibi in *tr. 7. doct. ins. Ref. 60.* per totam. Et si vells scire quid est.